

Шочмо эл, порылык да чын верч!

БУДЬ ГОТОВ /

31-ше (3731) №,
2025 ий 8 август,
кугарня

0+

Имделий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Республикын
рүдолажлан – 441 ий.

«Пиалан еш»
скульптур композиций.

Түвыра да каныме паркыште.

Чыла корно Йошкар-Олашке конда

Изи Какшан серыште верланыше олана моторлыкшо дене ойыртемалтеш. Тудын сӧраллыкшым ончаш ятыр кундем гыч идалык мучко турист-влак толыт. Марий луман ола Рязань гыч Леоновмыт ешын (снимкыште) кумылжым савырен.

– Йошкар-Ола чынже денак пеш сӧрал, яндар. Энержымбал-

не коштмо годым могай гына пӧртым, чапкӱм от уж! Мыланем фонтан-влак келишыт. Патриарший площадьыште гын, 12 апостол лекмым пеш вучышна. Тымарте тыгайым ужмо огыл. Тудо мотор да ӧрыктарыше, – ойла Анастасия.

– Мыланем Чарла кремль онайын чучо. Тудо исто-

рий деке мемнам лишемда, – ешарыш Павел.

Чынак, Йошкар-Ола эреак кушкеш, пеледеш да түзлана. Ойыртемалтше түсшӧ, шкешотан түвыраж дене калыкым сымыстара. Шочмо кечет дене, Йошкар-Ола!

Жанна ФЕДОРОВА
Авторын фотожо-влак.

Шұдыр гай чолга

Йошкар-Ола воктенысе «Радужный» йоча туныктымо рүдер пелен «Смена Первых. Импульс» профиль смене эртаралтын. Тушко йоча да самырык-влакын «Движение Первых» российысе толкынын Марий Элысе пӱлкажын эн чолга ўдыр-рвезыже-шамыч ушненыт.

Медведево район Краснооктябрьский кыдалаш школын тунемшыже Полина Блинова толкын дене кылым кокымшо ий куча. Ўдыр ятыр мероприяти-йыште шкенжым чолган ончыкта, түрлӱ конкурсыш кумылын ушна.

– *Лагерыште шукылан тунем-мынна, модынна. Икымше вашлий-маш шарнымашеш поснак кодын. Икте-весе дене палыме лияш ятыр онай модышым темленят. Лагерыште чылаже 12 отряд чумырген. Мый индешымыш логалнам. Отряднам «Союз созвездий» (снимкыште) маньын лүмденна. Тушко республикнан түрлӱ районжо гыч чумыргенна. Кажныже шұдыр гаяк чолга лийынна, – оила Полина.*

Оля МАЙКОВА.

Фотом «ВКонтакте» соцкылысе «Детские движения Республики Марий Эл» тўшка гыч налме.

Российысе увер

«Артеке» тўнямбал йоча рүдерыште Келшымаш кечым кумдан палемденят. Тушто калыкле тўвыра фестиваль эртаралтын. Тудо Россий, Беларусь, Кений, Узбекистан, Турций, Иорданий да моло элла гыч йоча-влакым иктеш чумырен.

«Моделируй!» 3D моделирований дене российысе чемпионат 26 октябрь марте эртаралтеш. 14-18 ияш йоча-шамыч ушнен кертят. Паша-влакым «Сарзе технике», «Граждан технике», «Промышленность», «Энергетике», «Науко» направленийла дене налыт. Тўрыс увер – vectoru.ru/modelirui сайтыште.

Йочасадыш коштышо да школышто тунемше-влак корно правилым палымыштым терген кертят. «Движение Первых» толкын «Кенжежым лўдыкшыдымылык корно» проектш ушнаш ўжеш. Тушто йолешке, машинам виктарыше, пассажир-влак дене кылдалтше интерактивный заданий-влакым шуктыман.

Марий Элысе увер

Августышто 2025-2026 тунемме ийлан йоча-влаклан шартыш шинчымашым налме шотышто возалташ лиеш. Марий Элыште 41 тунемме тӱнеж куд виктыш дене ты пашам шукта. Тидым p12.навигатор.дети.alegosuslugi.ru порталла гоч ыштыман.

Марий Эл гыч йоча-шамыч «Школа безопасности» российысе танасымашке ушненыт. Тудо Пензыште 1-10 августышто эртаралтеш. Йоча-влак кычалмеш-утарыме пашаште, пожар эстафетыште, кроссышто да моло вере мастарлыкштым ончыктат.

19-22 сентябрьыште Йошкар-Олаште «И Краткая» кинофестиваль эртаралтеш. Тений у номинаций лиеш: «Пеш кўчык кино». Тудын кужытшо 5 минут деч шуко лийшаш огыл.

17-20 июлышто Чебоксар олаште сарзе-историй клуб-влак да кычалше отряд-шамычын «На рубеже» всероссийский фестивалышт эртаралтын. Тушко Чуваший, Марий Эл, Мордовий республик-ла гыч 150 наре тунемше ушнен. Мыят нунын радамаште лийынам (снимкыште). Кум кече жапыште ме түрлӱ реконструкцийым онченна, самырык боецын курсшым эртенна, икымше полышым пуаш тунемынна. Ты фестивалыште

мый шуко йолташым муынам. Нунын дене кылым ончыкыжат кучаш тўналына маньын ўшанем.

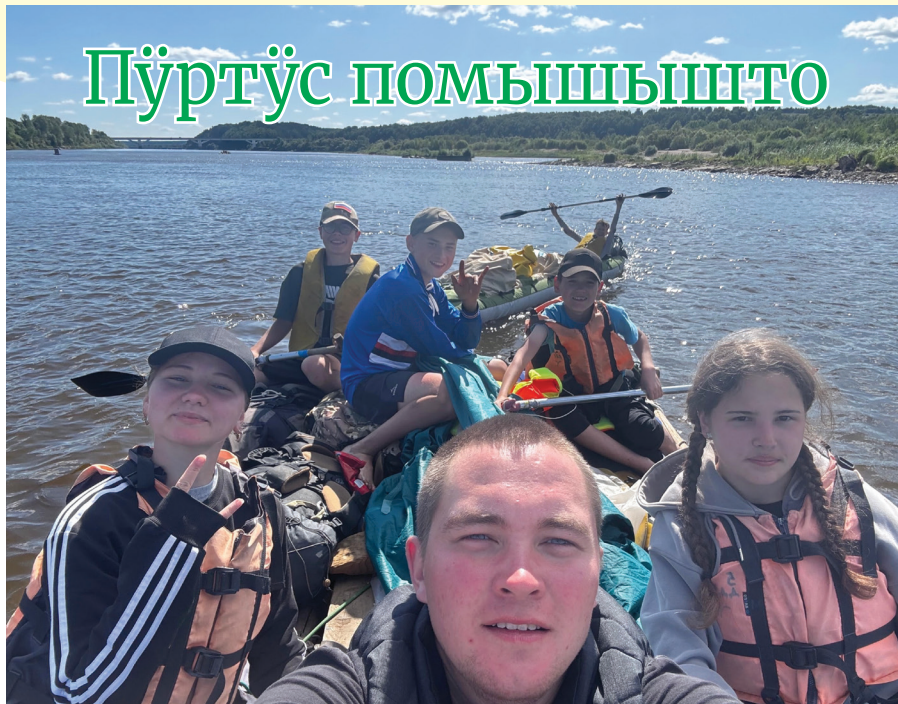
Туныктышем-влак Юрий Николаевич Романов ден Валерий Александрович Подбойкинлан фестивалыш логалаш йӱным ыштымыштлан таум ойлем. Кадет классыште тунемше йоча-шамычлан тыгай сынан мероприятийыш ушныманак.

Татьяна СУВОРОВА.

Морко, Коркатово.

Фотом вш архив гыч налме.

Пүртүс помышышто

Виче эңер кугу чодыра, кумда пасу, изи ялла воктеч йоген эрта. Шукерте огыл тудын моторлыкшым ужаш пиал шыргыжале. 23-28 июльшто эртаралтше сплаваш йолташем-влак дене пырля (снимкыште) ушненна. Виче эңер дене ийын волымаште Параньга, Шернур да Оршанке районла гыч ўдыр-рвезешамыч лийынна. Мемнан командыште – лу йоча да кок вуйлатыше.

Корнына Виче кундем «Петропавловск» каные базе гыч Руш Түрек села марте шуйнен. Чылаже – 138 километр. Кажне кечын түрлө вере шога-лынна. Левжа посёлкысо крае-

ведений тоштерыште лийынна, Чваниха ер серыште каненна.

Пуэн овартымсе пушын вўд ўмбалне лўнгалтмыже ончыч кажныжым лўдыктен. Пушкольмо дене удырашат нелын чучын. Ик километр утларак эртымеке, шкем ўшанлын кучаш тунем шуынна. Умбакеже ласкан, йыраваш ончен ийынна.

Канде кавадўр, ужар эңер сер, вўд йоргыктым юк – чылажат ласкалыкым пўлеклен, чонышто куатле шижмашым ылыжтен. Пуйто пўртүс мемнан шке помышыштыжо рўпшен.

София ЕРЕМЕЕВА.
Параньга, Кугу Пумарий.
Фотом еш архив гыч налме.

Уржа-сорла пагыт

Августым марий калык уржа-сорла але угинде тылзе манеш. Август – тургым пагыт. Тыгодым ялозанлык шурным поген налеш. Ялыште паша шолеш. Теве Юлия Воронцова (снимкыште) – У Торъял район Кужнур ял воктене шож пасу кумдыкышто. Коваж деке унала толын. Икшывылан кушкыл нерген пален налаш онгай. Шож мемнан деке Азий гыч толын. Ондакше Грецийыште, Египетыште да Римыште куштеныт. Тудо йўштō дечат, кукшо игече дечат ок лўд. Мутлан, Индийыште ты кушкылым курыкышто ўдат. Шож белоклан, микроэлемент-влаклан поян. Шож гыч тутло пучымышым шолтат.

Надя ГОДУНОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Келшымаш шўлышан

Кажне кенезым иктаж-могай лагерыш миен толмо жапым изин-кугун вучем. Тений 17-23 июльшто Финн-угор йоча да самырык-влакын тўнямбал слётыштышт лийынам (снимкыште).

Тушко мийымеке, йырымваш озаланыше келшымаш кумыл вигак чонышкем юзо шўлышым пуртен. Ўдыр-рвезешамыч поро, почылтшо кумылан лийыныт, садлан икмыняр минут гычак мўнгыштō улмемла чучын. «Невесомые» отрядна вигак икоян командыш савырнен. Ме Марий Эл, Карелий, Коми республикла, Пермь кундем гыч чумыргенна.

Кажне кече онгай мероприятийла дене ойыртемалтын. Эрдене

зарядкым ыштенна. Вара яндар южышто весела модыш дене модынна, моло йоча да вожатый-влак дене палыме лийынна. «Девичьи посиделки» манме ушеш эн келге кышам коден. Ме түрлө калыкын модышж дене палыме лийынна. Тыгак Денис Шаблий, тудак Шып Лий, дене вашлиймаш моткоч келшен.

Смене мучашлалтмеке, у йолташ да вожатый-шамыч дене чеверласаш шўлыкан ыле. Но шокшо шарнымаш чонемым идалык мучко ырыкташ тўналеш манын, раш шижам.

Анна АНДРЕЕВА.
Кужэңер, Тошто Йўледўр.
Фотом еш архив гыч налме.

«Пөръен – ешын энертышыже, аралышыже, ончыкылыкшо, ўшанже», – маныт калыкыште. Чынак, пөръен суртым куча, ешыже улан, сайын илыже манын, чыла йонын кычалеш. Эрге ешын лўмжым арален кода, тукым гыч тукымыш куснышо йўлам умбакыже шуя. Шернур район Тоски ялыште илыше Медведевмытын самырык ешыштышт (снимкыште) кум ончыкылык пөръен кушкеш.

Кум патыр

Андрей Евгеньевич ден Екатерина Юрьевна ешым чумырымыштлан – латныл ий. Ава Мустай школышто директорын воспитаний шотышто советникшылан пашам ышта. Тыгак школысо книгагудым вуйлата, «Движение Первых» толкынын кураторжо. Ача Шернур посёлкысо 29-ше номеран пожарно-спасательный частыште караул вуйлатышын сомылжым шукта. Нунын пиалышт – кум патыр: Егор, Дамир, Захар. Койыш-шоктышышт дене ойыртемалтыт гынат, икте-весешт дене келшен, вашла полыш-кален илат.

Егор 6-шо классым тунем пыгарен. Тудо усталык шўлышан, творческий конкурслаште мастарлыкшым чўчыкыдын терга. Школышто эртарыме мероприятий ден конкурслаште чолгалыкшым ончыкта. Аваж дене пырля тўрлў теме почеш проект пашам изинек воза да сенгыше радамыш лектеш. Россий МЧС-ын Марий Элысе тўн виктержын эртарыме Элым аралышын идалыкшылан пўлеклаттше конкурсышто почеламутым сылын лудмо, «Герой в моей семье» сочинений-эссем возымо тагаслаште ончылно лийын. Мустай школым тунем пытарыше да специальный военный операцийште улшо-шамыч нерген уверым идалык мучко аваж дене пырля погеныт да проектым возеныт. Тыге школ тоштерым пойдареныт. Егор – эше чолга волонтер,

Ялым волгалтарат

«Движение Первых» толкынын участникше. Изиж годым ачажын корныжым тошкаш шонен, кызыт коваж гай туныктышо лийнеже.

Дамир 5-ше классышке вончен. Тудын койыш-шоктышыжо шыма, но тыгодым моткоч виан, писе, чолга. Рвезе спорт дене пенгыде кылым куча, футбол дене сайын модеш. Мустай школын чапшым команде дене чўчыкыдын аралат. Спортивный ориентирований дене шуко медаль ден грамотшо улыт. Ончыкылык илышыжым спорт денак кылдаш шона.

Вич ияш Захар школ пеленысе йочасадыш коштеш. Изаже-влак деч шукулан тунемеш.

– *Ме кызитсе самырык еш се-мын, йоча шочмеке, эн ончыч рушла кутыренна. Вара шоны-машна вайталтын, да марла кутыраш кўлмў нерген умыленна. Ынде ешыште марла мутланена, марий мурым колыштына, марий книга м лудына. Пытартыш жапыште икшывына-влакым марий спектакляшке коштыктена,* – ойлат ача-ава.

– *Ме пелаше-мын ачаж ден аваж дене пырля илена. Нунылан уныкаштын чоныкышит марий шўлышым шындараш полишмыш-лан кугу таум ойлем. Марий пай-рем йўла дене изинек палдарат,* – ешарыш Екатерина Юрьевна.

Жапым пырля эртарат

– *Еш дене жапым пырля эртарыме шотышто ойлаш гын, мый ава се-мын тидлан кугу тўт-кышым ойырем, молан мана-ш гын йоча-влак моткоч чот пи-*

сын кушкыт. Нунын дене куты-рымо, шонымашыштым палыме, вайталтмыштым эскерыме шуэш. Еш йўланат уло. Кандаш ий почела июнышто Виче кун-демыш Виче эңер серыш йолташ, родо-влак дене пырля кана-ш коштына. Палаткыште илена, мурена, куштена, модына, пуш дене ийына, йўштылына. Тыгак августышто туштак ик кечылан колым кучаш кудалыштына. Йо-ча-шамыч тиде жапым моткоч вучат. Паша эре шуко, но икшыве дене жапым пырля эртарымаш – эн тўн, – ойла Е.Медведева.

Медведевмытым районыштат, республик мучкат чолга еш се-мын шукин палат. Нуно тўрлў конкурсышко тўшкан ушнат да сенгыш лектыт. «Движение Первых» толкынын эртарыме «Моя спортивная семья» республикысе фести-вальыште тагасенят.

Пашаче улыт

Медведевмыт ялысе моло еш се-мынак пашам йўратат. Кугу пакчашт уло. Шорыкым ашнат. Пошкудышт уке, пакчаштышт шўкшудо ынже куш, чодыраш ынже савырне манын, шудым со-лат, тельлан ямдылат. Рвезе-влак коча-ковашт, ача-аваштлан шўкшудым сомылаш, вўдым шаваш, вольыкымат ончаш полшат.

– *Ялыште илаш сай, но паша шуко. Ме тиддеч огына лўд. Кеч-могай сомылым тўшкан ыштена. Тыге вайшкыл эше чот пенгыдемеш,* – ойлат Медведевмыт.

Христина ТОКПУЛАНОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Ечызе кенгежым ок кане

Ораван ечим ужында? Кенгежым туддене кудалыштше еным вашлийыда гын, палыза: ончылында – ечызе. Лум уке гынат, спортсмен-влак мӱнгыштӱ огыт шинче, ече-роллер дене чымыклат. Тыге нуно шуаралтыт, вийым погат, мунчалтыме техникым пенгыдемдат.

Теве Марий Турек район Сысоево школышто тунемше-влак Екатерина Бабайкина ден София Романова (снимкыште) тӱналтыш класс гычак спорт дене кылым кучат. Телым ече дене мунчалтат, кенгежым ече-роллер дене тренироватлалтыт.

– Ече-роллер дене моштен кудалышман. Курык гыч волымо годым поснак лӱдыкшӱ. Асфальт

лум гай пушкыдо огыл, камво-зат гын, нузылгет. Чарнаш тӱрлӱ семын лиеш. Ик йӱн – савырнен шогалаш. Весе – йолтаганым пырля ышташ, а йолварнявуйым икте-весе деч ӱрдыжкӱ шараш, пуйто ече-роллер дене англичан «V» буквам сӱретлет, – ойла Екатерина.

Ораван ече-шамыч тӱрлӱ улыт. Классике йӱн дене кудалышташ 70 сантиметр кужытан, кӱжгӱ ораван келша. Тыгай шентеке ок яклешт, ончыко веле виктаралтеш. Коньковый йӱным йӱратышылан изирак кужытан да ангысыр ораван лач лиеш.

– Мемнан коньковый техникылан келишыше улыт. Телымат ты йӱным утларак йӱратем, – палдарыш Соня. – Ечызе-влаккан кенгежым яра шинчыман огыл. Куржталаш, велосипед дене кудалышташ кӱлеш. Кыртмен тренироватлалтме сай лектышыш шуаш полиш, чытышым пенгыдемда, капкылым виянда.

Екатерина ден София спорт деке кумыландыше тренерышт Леонид Васильевич Музуровлан кугу таум ойлат.

Оля МАЙКОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Физкультура

Йолташна дене кугешнена

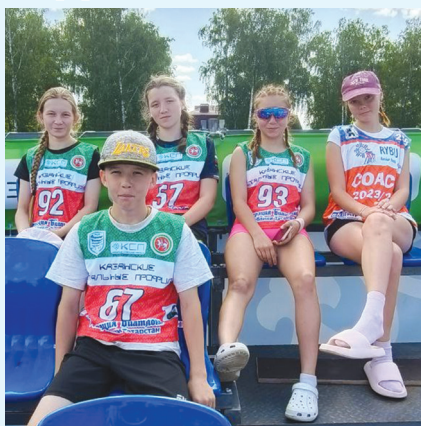
Ме, 5-ше «Б» классым тунем пытарыше-влак, кенгеж канышым пайдалын да веселан эртарена. Икте йоча лагерьыш миен толын, весе мӱнгыштӱ ача-авалан полша, кумшо йӱратыме сомыллан утларак жапым ойыра. Спорт денат кылым кучена. Тидланже Дима Осипов (снимкыште) поснак шӱман. Тудо Озангыште эртаралтше VI всероссийский уремысе модмашыш ушнен. Бокс дене тагасымаште мастарлыкшым терген. Таумутым да шлемым сенен налын. Йолташна – чолга рвезе, шке мутшылан оза. Тудо боксым йӱрата да тренировкыш эре коштеш. Тренерже – мемнан школын выпускникше, бокс дене спорт мастер, бокс дене Россий чемпионатыште кум гана сенгыше Игорь Царегородцев. Тудо йоча-шамычым спортын тиде видшылан кумыланда, тагасымашлан ямдыла. Ме йолташна дене кугешнена.

Таня БЫЧКОВА, Никита ДАНИЛОВ.
Звенигово, Чакмарий.
Фотом еш архив гыч налме.

«Виктория» – тиде сенгымаш

Марий кундемшыте ятыр спорт кружок, школ пашам ыштат, йоча-влакым шуарат. Иктыже – Йошкар-Ола воктенысе Корта ялыште верланыше «Виктория» олимпийский резерв спорт школ. Тудо икшыве-влакым «Ече дене тагасымаш», «Биатлон», «Пулевой лӱйкалымаш», «Спорт туризм» виктышла дене ямдыла. Йоча-шамыч тӱрлӱ тагасымаште шкем чолган ончыклат, ончыл радамыш лектыт.

Шукерте огыл «Виктория» спорт школын воспитанникше-влак (снимкыште) Озан олесе Мирный посӱлкышто эртаралтше биатлон дене тагасымашке ушненыт. Кенгежымсе первенстве олимпийский чемпион, сулло спорт мастер Ренат Сафин лӱмеш эртаралтын. Шым регион гыч спортсмен-влак тагасенят. Марий Элын командыже сай

лектышым ончыктен. Шке ийготанышт-влак коклаште Ирина Раскольникова, Полина Ильина, Федор Филиппов икымше верым сенен налыныт. Арамлан огыл «Виктория» лӱм сенгымашым ончыкта.

Жанна ФЕДОРОВА ямдылен.
Фотом «ВКонтакте» соцкылысе «Виктория» СШОР-ын тӱшкаж гыч налме.

Марий пörъен-влак шортнӧ киданак улыт. Икте окнасергам пучкеда, весе уа гыч корзингам але молым пидеш, кумшо тракторым пога, нылымше кызытсе илышлан келшыше арверым шкеак шонен луктеш да калык коклаште шаркала. Пытартыш тўшкашке лаштыкнан унаже, Йошкар-Ола гыч Кирилл Милютин (снимкыште – Арсений эргыж дене), пура. Тудын «Построй свой город. Деревянное государство» проектше «Родная игрушка» всероссийский конкурсшто Марий Элын чапшым арала.

– Кирилл Геннадьевич, кидпашалан изинек шўман лийында?

– Мый ялысе рвезе улам. Пашалан изинек туныктенет. Школышто труд урокышто тўрлӧ арверым ышташ тунемынна. Пашам-влакым конкурслашке чўчкыдын колтеныт, сенгышыш ятыр гана лектынам. Йоча жапем куштылгыжак лийын огыл: Совет Ушем шаланыме жапыште кушкынам. Мый пудыргышо модыш-влакым пластилин дене ачаленам. Тоя да пластилин гыч салтак-влакым ненченам. Книгагудышто «Сделай сам» журналым налын, шукулан тунемынам.

– Те кызыт ойыртемалтше конструктор-влакым ямдыледа. Ты сомылан кузе кумылавында?

– Конструктор мыланем эре келшен. Кандаш ияшем годым пӧрткоклаште кўртнӧ конструкторым муынам. Тудден, очыни, эше ачам модын. Тушто икмыняр изи ужаш ситен огыл, да кузе погымо нерген уверымат верештын омыл. Мый икмыняр шагат дене поген шинчылтынам. Ситыдыме ужаш олмеш полдышым, воштырым, изи пангам, пластилиным кучылтынам. Латик ияш улмем годым «Лего» конструктор дене

Изи ужашла гыч ола шочеш

палыме лийынам. Ола гыч ялыш уналыкеш толшо рвезе шке тошто наборжым пӧлеклен коден ыле. Туштат деталь-влак я йомыныт, я пудыргеныт улмаш. Кугу лиймеке, конструкторым ышташ шонен, мастаргудым почынам. Но лектын огыл, вара сувенир сынан арверым ыштенам. Эргым шочмеке, тудлан модышым шке ыштыме шуын. Эн ончыч пу гыч погремушко-грызунокым ямдыленам. Янлыкым сўретлыман кугу ужашан пу пазлым келыштаренам. Вара уэш конструктор дек пӧртылынам. Тыге шонымаш почеш шонымаш толеш.

– «Построй свой город. Деревянное государство» проектда дене палдарыза.

– Ты конструктор набор – кугу тўня. Тушто кум серий уло: «Крепости деревянного государства» (5 набор), «Осадные орудия деревянного государства» (4 набор) да «В мире зверей» (2 набор: пире ден маска еш-влак). Тыгак салтак-влакым ыштенам. Ончыкыжым Кокла курым годсо олам ончыктынем. Мутлан, фермым, мардежвакшым, пекарным. Кажне пӧртын шке илышыже лиеш. Тыгай конструктор йоча-шамычым физике закон-влак дене палдара, садлан пеш пайдале.

– Эргыдамат кидпашалан шўмандеда?

– Ныл ият пелаш Арсений эргым – мыйын тўн экспертем, кри-

тикем. Конструкторым эн ончыч тудо терга, модын онча. Арсенийлан келша гын, тыгайымак шуко ыштем. Огеш йӧрӧ гын, эргымлан келшышемке вашталтылам, тӧрлем. Тудлан сай пример лияш да шинчымашем, моштымашем пуаш тыршем.

– «Родная игрушка» конкурсшто тыланда могай акым пуэныт?

– Конкурс 1 сентябрьште мучашлалтеш. Финалыш, конструктор-влакын тангасышкышт, 15 ен логалын. Нине ен-шамыч коклаште мыят улам, тидат сенгымаш. Тугеже жюри ен-влак пашамлан кўкшӧ акым пуэныт. Финалыштат кўкшӧ лектышлан ўшанем.

– Сенгымашым тыланем!

– Тау.

Христина АЛЕКСАНДРОВА мутланен.
Фото-влакым еш архив гыч налме.

Вучен шуктышым

Вишным моткоч йоратем. Червергымыжым вучен шуктышым. Олаште илена гынат, шкенан садна уло. Тушто ятыр вишне вондо кушкеш. Авам, ковам дене пырля мыят ты саскам погышым (снимкыште). Саскаже тамле, тазалыклан пайдале. Тудо В, С витамин-влаклан поян. «Вишне» мут «пижедылше сокан пушенте» манмым ончыкта. Вишнын шочмо вержылан Керасунд (кызыт – Гиресун) ола шотлалтеш. Римлян-влак лач тушто ты кушкылым икымше гана ужынат да «керасунский саска» манын лумденят. Тунямбалне 150 түрлө вишне уло.

Ксения РУЗИНА.
Йошкар-Ола.
Фотом еш архив гыч налме.

Историйым
шергалына

9 августышто
1714 ий Гангут
мыс воктене Петр
Первыйын флотшо
швед-влакым сенен.

12 августышто 1759 ий Ку-
нерсдорф воктене Российын
войскаже да тудын союзник-
ше-шамыч прусс-влакым кы-
рен шалатенят.

ПОЯН КЕНЕЖ

Школыш – дежурствыш

Шукерте огыл мый школыш дежурствыш коштынам. Тушто ик ял гыч удыр-рвезе-влак погыненна ыле. Ме кешыр, ковышта, шоган йыранлаште шукшудым кұрынна, пеледышыш вұдым шавенна. Арня мучко

кажне кечын пашам рұж ыштенна. Ынде шыжым школ пакчасе кушкыл-шамыч сай лектышышт дене мемнам куандараш тұналыт.

Элеонора НИКИТИНА.
Марко, Купсала.

10 август –
Чоньшын кечыже.

Сұретым чиялтыза.

Сылне кенеж пеш поян. Чылам пукша, йўкта, вийым погаш йонным пуа. Калыкыште арам огыт ойло: «Кенеж кече идалыкым пукша». Чынжымак, мыняр шуко саска. Погаш веле ит оркане. Мыят энжыжым погенам (снимкыште). А тудо тений тынар шуко шочын! Энжыжыште түрлө витамин уло. Телым эм олмеш кучылташ лиеш.

Кенеж мучко пайдалын канен, яндар вуй дене школыш каяш ямдылалтына. Адакшым кенежым мом пален налмына урокыштат күлеш лиеш.

Настя ПОЛИКАРПОВА.
Йошкар-Ола, 10-шо номеран школ.
Фотом еш архив гыч налме.

0+

Марий Эл
Республикысе
«Марий Эл»
увер агентстве» КАУ.
Директор –
Е.И.КУЗНЕЦОВ.
Тун редактор олмеш –
О.В.МАЙКОВА.

Индекс П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:
Марий Эл Республикысе Тұвыра,
печать да калык-влакын пашашт
шотышто министерстве,
Марий Эл Республикысе
«Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл
Республикысе «Марий Эл»
увер агентстве» КАУ,
424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ше
идалькыше урем, 20-шо порт.
Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийште
погымо да верстатлыме,
«Марий Эл Республикысе
Правительствын
типографийже» ООО-што
ямде оригинал-макет гыч
савыктыме.
Типографийын адресше:
424000, Йошкар-Ола,
Комсомольский урем, 112.

Печатьыш пуймо жап –
14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын
шонымашышт түрлө лийын кертят.
Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

Газетым Кыл, информационный
технологий да массовый
коммуникаций сферым
эскерыме шотышто
федеральный службын Юл кун-
дем федеральный округысо
управленийыштыже
регистраватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьыште пуймо.

У конкурс

Ныл тунемше урокыш вараш кодын толын. Туныктышо икымше деч йодеш:

- Тый молан вараш кодынат?
- Авам черланен, эмгудыш эмлан коштынам.

– А тый? – кокымшо деч йодеш.

– Мемнан шагат коштым чарнен.

Туныктышо кумшо тунемше дек лишемеш.

– Ну, а тыйжын могай амал?

– Мыйын вуем моткоч корштен.

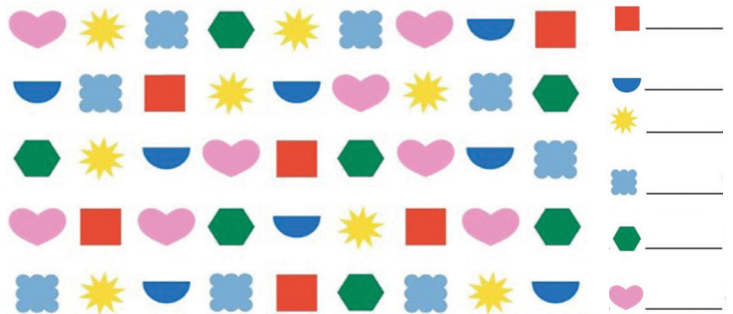
Тыгодым нылымше тунемше уло йўкын шортын колта.

– Тыйже молан шортат? – туныктышо ёрын.

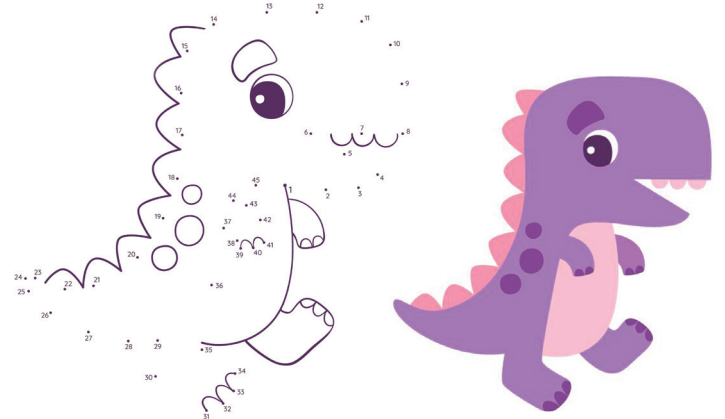
– Молан вараш кодмемлан нимогай амалым шонен ом му... Нуно чыла каласышт...

Шотлыза.

Пурла велысе сўретым ончен, шола могыр цифр-влакым ушыза да чиялтыза.

Мўкш-влаклан келшыше пеледыш марте миен шўаш полшыза.

